

Sz. P.
Andrzej Adamczyk
Minister Infrastruktury i Budownictwa

Działając na podstawie art. 63 Konstytucji RP (tj. Dz. U. z 1997 r., Nr 78 poz. 483 z późn. zm.) oraz art. 2 ust. 2 pkt 1 i 2 oraz ust. 3 ustawy z 11 lipca 2014 r. dnia o petycjach (tj. Dz. U. z 2017 r., poz. 1123) działając w interesie publicznym oraz moim własnym, to jest podmiotu wnoszącego petycję wnoszę o podjęcie działań zmierzających do przywrócenia oznaczenia stacji kolejowych w miejscowościach Chrzastowice oraz Dębska Kuźnia (Województwo Opolskie) zgodnego z obowiązującym prawem.

UZASADNIENIE

W dniach pomiędzy 4 a 11 grudnia 2015 r. doszło do ustawienia znaków (tablic) na stacjach kolejowych w miejscowościach Chrzastowice I Dębska Kuźnia z nazwami tych miejscowości w języku niemieckim. Zamontowanie tego typu oznakowania jest niezgodne z obowiązującym w Polsce prawem.

Na podstawie art. 12. ust. 1 ustawy z dnia 6 stycznia 2005 r. o mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym (Dz.U. z 2017 r., poz. 823), możliwe jest (po spełnieniu przewidzianej procedury) ustanawianie dodatkowych tradycyjnych nazw w języku mniejszości obok:

- 1) urzędowych nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych,
 - 2) nazw ulic
- ustalonych w języku polskim na podstawie odrębnych przepisów.

Natomiast w art. 13 ust. 6 w/w ustawy postanowiono, że dodatkową nazwą miejscowości lub obiektu fizjograficznego w języku mniejszości uważa się za ustaloną, jeżeli została wpisana do Rejestru gmin. Rejestr ten jest zbiorem nazw miejscowości. Przywołana ustawa nie przewiduje zatem, aby przedmiotowe nazwy dotyczyły również stacji kolejowych. Także ustawa z dnia 29 sierpnia 2003 r. o urzędowych nazwach miejscowości i obiektów fizjograficznych (Dz.U. z 2003 r., Nr 166, poz. 1612 z późn. zm.) nie dotyczy nazw stacji i przystanków kolejowych.

Szczegółowo kwestie związane z oznakowaniem w ruchu drogowym reguluje Rozporządzenie Ministrów Infrastruktury oraz Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 31 lipca 2002 r. w sprawie znaków i sygnałów drogowych (Dz. U. z 2002 r., Nr 170, poz. 1393 z późn. zm.). Natomiast zasady umieszczania na znakach i tablicach dodatkowych nazw w językach mniejszości narodowych i etnicznych – Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 10 sierpnia 2005 r. w sprawie umieszczania na znakach i tablicach dodatkowych nazw w językach mniejszości narodowych i etnicznych oraz w

języku regionalnym urzędowych nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych oraz nazw ulic (Dz. U. z 2005 r., Nr 157, poz. 1320). Oba akty prawne nie mają zastosowania w szeroko rozumianym oznakowaniu w ruchu kolejowym.

W polskim prawie terminy „nazwa stacji” i „nazwa miejscowości” nie są tożsame. Powszechnie obowiązujące przepisy prawa, jak np. Rozporządzenie Ministra Infrastruktury z dnia 18 lipca 2005 r. w sprawie ogólnych warunków prowadzenia ruchu kolejowego i sygnalizacji posługują się terminem „nazwa stacji”, a nie „nazwa miejscowości”. Zgodnie z wykładnią literalną i systemową tylko w przypadku miejscowości, a nie stacji i przystanków kolejowych istnieje możliwość wprowadzenia dodatkowej nazwy w języku mniejszości. Z całą pewnością, niedopuszczalne jest w tym wypadku stosowanie wykładni rozszerzającej i powoływanie się na przepisy, które dotyczą nazewnictwa miejscowości, do ustalania nazw stacji kolejowych. Nawet wtedy, gdyby były one (nazwy stacji i przystanków kolejowych) tożsame z nazwami miejscowości.

W związku z tym, że brak jest podstawy prawnej do ustawienia tego typu oznakowania uznać należy, że zostało ono zamontowane samowolnie i bezprawnie.

Domniemaną podstawą dla tego działania była uchwała Zarządu PKP PLK S.A. Nr 1021/2014 z dnia 16 grudnia 2014 r., wprowadzająca procedurę ustanawiania nazewnictwa stacji i przystanków osobowych. Należy również zauważyć, iż kwestie związane z nazewnictwem stacji kolejowych, nie są wewnętrzną sprawą Spółki, ale dotyczą również szerokiej grupy innych osób (np. pasażerów). Stąd też, podobnie jak w przypadku oznakowania dróg jest to materia, która nie może być uregulowana inaczej niż w przepisach powszechnie obowiązujących.

Takie stanowisko akceptowały władze w/w spółki do ok. lipca-sierpnia 2014 roku. Następnie na skutek interwencji politycznej zmieniły zdanie. Tablice z nazwami przystanków i stacji kolejowych w języku niemieckim zostały zamontowane w grudniu 2015 r.

Niestety pomimo starań do tej pory nie doczekałem się reakcji na tę sytuację w Ministerstwie Infrastruktury i Budownictwa. Bierne były również władze Spółki PKP.

Po objęciu rządów przez Prawo i Sprawiedliwość, uległo natomiast zmianie - na zgodne z polskim prawem - stanowisko MSWiA. W odpowiedzi na oświadczenie senatora J. Czerwińskiego MSWiA dostrzegło problem, którego rozwiązanie leży jednak w gestii PKP PLK S.A (załącznik do petycji).

Mając na względzie powyższe wnoszę o podjęcie działań zmierzających do przywrócenia oznaczenia stacji kolejowych w miejscowościach Chrzęstowice oraz Dębska Kuźnia (Województwo Opolskie) zgodnego z obowiązującym prawem, poprzez wprowadzenie stosowanego nazewnictwa stacji kolejowych/dworców jedynie w języku polskim.

WYRAŻAM ZGODĘ NA UJAWNIECIE MOICH DANYCH OSOBOWYCH (IMIĘ I NAZWISKO) NA STRONIE INTERNETOWEJ JAKO PODMIOTU WNOSZĄCEGO PETYCJĘ.

Z powrotem
Tomasz Słodkowski

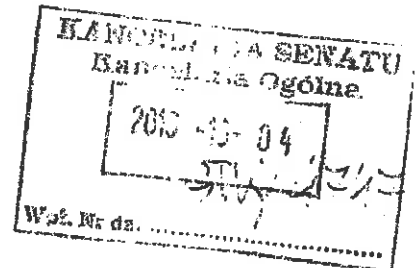
Minister
Spraw Wewnętrznych
i Administracji

PAŃSTWO WARSZAWA I SENAT
Wysłano dnia 06.10.2016 r.
A767 podaje: M

BMP-0724-4-6/2016/MJ/MM

Warszawa, dnia 30 września 2016 r.

Pan
Stanisław Karczewski
Marszałek Senatu RP

Min. Pr. Senat RP
4.10.16
5.F.01 M

Szanowny Panie Marszałku

w nawiązaniu do pisma z dnia 13 lipca 2016 roku (sygn. BPS/043-22-444/16) dotyczącego oświadczenia złożonego przez Senatora RP Pana Jerzego Czerwińskiego podczas 22. posiedzenia Senatu Rzeczypospolitej Polskiej w dniu 7 lipca 2016 roku, w sprawie *dwujęzycznych tablic na stacji kolejowej* uprzejmie przedstawiam, co następuje.

Na wstępie pragnę wyjaśnić, że aktem normatywnym regulującym kwestie posługiwania się – obok ustalonych w języku polskim nazw geograficznych dla miejscowości, obiektów fizjograficznych oraz ulic – dodatkowymi tradycyjnymi nazwami w języku mniejszości narodowej i etnicznej jest ustawa z dnia 6 stycznia 2005 r. o *mniejszościach narodowych i etnicznych oraz o języku regionalnym* (Dz. U. z 2015 r. poz. 573, z późn. zm.), zwana dalej „ustawą”. Zgodnie z art. 12 ust. 1 ustawy dodatkowe tradycyjne nazwy w języku mniejszości mogą być używane obok:

1) urzędowych nazw miejscowości i obiektów fizjograficznych,

2) nazw ulic

- ustalonych w języku polskim na podstawie odrębnych przepisów.

Dodatkowe nazwy, o których mowa w art. 12 ust. 1 ustawy, mogą być używane jedynie na obszarze gmin wpisanych do prowadzonego przez ministra właściwego do spraw wyznań religijnych oraz mniejszości narodowych i etnicznych Rejestru gmin, na których obszarze używane są nazwy w języku mniejszości (art. 12 ust. 2 ustawy). Jednocześnie należy przywołać treść art. 12 ust. 4 ustawy, w świetle którego dodatkowe tradycyjne nazwy w języku mniejszości mogą być wprowadzone na terenie całej gminy lub w poszczególnych miejscowościach. Warunkiem umieszczania na terenie gminy dodatkowej

nazwy geograficznej miejscowości, w języku określonej mniejszości, jest umieszczenie jej po nazwie w języku polskim i niestosowanie jej samodzielnie (art. 12 ust. 5 ustawy).

Podkreślenia jednakże wymaga, że *ustawa* nie ustanawia obowiązku używania dodatkowych tradycyjnych nazw w języku mniejszości, a przewiduje jedynie taką możliwość. Ponadto *ustawa* w sposób wyraźny wskazuje, w jakich przypadkach nazwy dodatkowe mogą zostać zastosowane (urzędowe nazwy miejscowości, obiektów fizjograficznych, nazwy ulic).

W kontekście analizowanej sprawy należy zauważyć, iż nazwy umieszczane na tablicach usytuowanych na stacjach kolejowych - jak wskazuje *Systemem Identyfikacji Wizualnej Dworców Kolejowych*, zwany dalej „SIWDK”¹ - są nazwami dworców (pkt 1.18 SIWDK), a nie nazwami miejscowości, w których dany dworzec się znajduje. Dlatego też zdarza się, że nazwa przystanku kolejowego nie odzwierciedla nazwy miejscowości. W rzeczywistości spotykane są przypadki kiedy nazwa stacji łączy w sobie nazwy dwóch pobliskich miejscowości bądź jest tożsama z nazwą miejscowości położonej w pewnej odległości od tego dworca². Co istotne, nazwy stacji nie podlegają przepisom powszechnie obowiązującego prawa o ustalaniu urzędowych nazw - ustala je i zmienia zarządca infrastruktury kolejowej w ramach Grupy PKP S.A. Podkreślenia przy tym wymaga, że analogiczne stanowisko w sprawie przedstawiono w odpowiedzi Ministra Infrastruktury z dnia 20 lipca 2015 r. na zapytanie posejskie nr 8332 z dnia 30 czerwca 2015 r. w sprawie umieszczania na peronach tablic z dwujęzycznymi nazwami stacji i przystanków kolejowych³.

W świetle powyższego, mając na uwadze docierające do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji sygnały niezadowolonych mieszkańców z umieszczania na dworcach kolejowych dodatkowej tradycyjnej nazwy w języku mniejszości, a przede wszystkim fakt, że umieszczenie ww. nazwy jest tylko możliwością, z której korzysta lub nie uprawniony podmiot, stwierdzić należy, iż w ramach kompetencji Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji jedyną dopuszczalną w aktualnym stanie prawnym formą wyjścia naprzeciw ww. oczekiwaniom jest przesłanie niniejszego pisma, wraz z kopią wskazanego na wstępie oświadczenia, do właściwego Ministerstwa Infrastruktury i Budownictwa z prośbą o rozważenie możliwości skierowania wystąpienia do Grupy PKP S.A., mającego na celu ponowne przeanalizowanie zasadności i celowości stosowania dwujęzycznych tablic informacyjnych na dworcach kolejowych.

Na marginesie można wskazać, w kontekście informacyjnego charakteru ww. tablic, że umieszczenie na nich nazw tylko w języku polskim nie przekreśla ich informacyjnego charakteru z uwagi na powszechną znajomość języka polskiego przez obywateli polskich niezależnie

¹ wprowadzony uchwałą Nr 958 Zarządu PKP S.A. z dnia 15 grudnia 2009 r. w brzmieniu ustalonym w załączniku uchwałą nr 104 Zarządu PKP S.A. z dnia 14 lutego 2012 r. – jak wynika ze strony Intern.: <https://pkpsa.pl/pkpsa/przetargi/pliki/przetarg-5445/zol.-nr-11---wytyczne-system-identyfikacji-wizualnej.pdf>

² aktualnie zauważalna wydaje się tendencja polegająca na nadawaniu nazw dworców odpowiadającym nazwom miejscowości

³ w odpowiedzi tej wskazano co prawda na spółkę PKP Polskie Linie Kolejowe S.A. jako na zarządcę infrastruktury, jednak z ustaleń w ww. spółce oraz w PKP S.A. wynika, że sprawy dworców kolejowych pozostają bezpośrednio w gestii PKP S.A., zaś sprawy oznaczenia peronów w gestii PKP PLK S.A., niemniej jednak ww. kwestie są wspólnie uzgadniane przez obie spółki

od ich pochodzenia. Ponadto, używanie tablic dwujęzycznych może stanowić utrudnienie dla obcokrajowców posługujących się językiem mniejszości, którzy mogą zapamiętać w sposób naturalny tylko nazwę dworca (stacji kolejowej) w języku dla nich rodzimym, co może stanowić znaczące utrudnienie w odczycie rozkładów jazdy i zakupie biletów na innych stacjach, gdzie nazwa stacji docelowej występuje tylko w języku polskim. Ponownego podkreślenia przy tym wymaga, że do rozważenia ww. kwestii nie jest właściwy Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji.

z powrotem

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH
I ADMINISTRACJI
z w. Sebastian CHYBALEK
Podsekretarz Stanu

Otrzymują:

- 1) Sekretariat Prezesa Rady Ministrów w Kancelarii Prezesa Rady Ministrów;
- 2) Ministerstwo Infrastruktury i Budownictwa (wraz z ww. oświadczeniem).

